

REDACȚIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Bethyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrației tipografiei diecezană.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș
comitat Nr. 266.

Nr. 2665/1911.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul B.-Comloș se publică concurs cu termen de 30 de zile, compute de la prima zi, ce urmează după publicare în organul oficial »Biserica și Școala« cu emolumentele:

I. Dela parohia centrală B.-Comloș:

- a) sesiunea aparținătoare parohiei protopresbiterale;
- b) birul parohial legal;
- c) îndreptățire la întregirea dela stat conform legilor în vigoare.

II. Din protopresbiterat:

- a) Retribuțiunea dela dieceză pentru inspecțiunea școlară și ședulele dela cununii în suma ce o va stabili sinodul eparhial;
- b) Birul protopopesc dela fiecare preot din tract în suma anuală de 20 cor.;
- c) Spesele cancelariei protopopești conform concluzului sinodului eparhial Nr. 91 din 1878;
- d) Diurne pentru vizitarea canonică și revizuirea socoșilor conform concluzelor sinodale;
- e) Locuință liberă în casa tractuală cu dreptul de folosire a intravilanului.

Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială, după casa tractuală și după întreg venitul beneficiat le va suportă protopresbiterul alegând.

Aspiranții la acest post se avizează, că în termenul indicat să subștearnă subscrisului Consistorului recusele lor instruite cu documentele de calificare, prescrisă în §-ul 53 din Statutul Organic și prin concluzul congresual Nr. 111 din 1888 și anume: să dovedească, că au calificarea recerută a reflectanților la parohiile de clasa primă, să producă testimoniu de maturitate și să dovedească cu atestat, că au împlinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin mulțumitor și că prin zădul, capacitatea și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc-școlar.

Arad, din ședința plenară a Consistorului gr.-or. român, ținută la 14/27 iunie 1911.

Consistorul gr.-or. român din Arad.

Nr. 3453/1911.

Anunț școlar.

Să aduce la cunoștința celor interesați că petițiunile de primire în institutul teologic gr. or. român din Arad, pe anul școlar 1911/12 au să fie înaintate subscrisului Consistor cel mult până în 6/19 August 1911, instruite cu:

1. Atestat de botez estradat în timpul mai recerent.
  2. Testimoniu școlar, prin care să dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul pentru parohii.
  3. Atestatul de moralitate dela oficiul parohial la care aparține vidimat și de protoprezbiterul tractual.
  4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.
  5. Petițiunile au să fie prevăzute cu timbru de una coroană încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate.
  6. Petenții sunt avizați să scrie corect locul ubicațiunii și poșta ultimă, apoi să alătore și marcele postale, recerute pentru a i-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.
- Arad, la 13/26 iunie 1911.

Consistorul gr. or. rom.
din Arad.

Nr. 3462/1911.

Anunț școlar.*)

Școala diecezană civilă de fete din Arad.

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscriverile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1911/12 se vor face în zilele de 19—24 august (1—6 septembrie) — afară de duminică din 21 aug. (3 sept.) a. c., — în localitatea școlii (Strada Deak Ferencz Nr. 27.

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris își vor anunța fetele spre primire încă de mai înainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în această afacere referentului dela Consistorul rom. ort. din Arad, dlui dr. George Ciuhandu, dela care

*) Organele de publicitate românești sunt rugate să iee notă despre acest anunț.

e vor putea cere și eventualele informațiuni, de cari ar mai avea trebuință cei interesați.

Taxa pentru internat, în vederea scumpeții mari, pe întreg anul școlar, este de 500 cor. în care sumă se cuprinde și didactrul școlar.

Taxa de întreținere este a se plăti *anticipativ* în 4 rate egale de câte 125 cor. și anume: la 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april al anului școlar, la *Administrația cassei Consistorului în persoană ori cu poșta*.

Pentru aceasta taxă elevele vor primi:

1. *Instrucțiunea rececută pentru clasele I—IV civile*, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor *croit și cusut*.

2. Locuință în odăi igienic îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 plese, iar duminica și în sărbători 3—4 plese), *ujină* (cafea cu lapte) și *cină* (doua plese).

4. Spălat luminat, încălzit și tot la două săptămâni (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au solvi 10 cor. pentru *medicină* (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente. Taxă de mobilă nu se mai încasează.

Pentru *instrucția de pian* se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la *prima* înscriere 6 cor. ca *taxă de înscriere*.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor. la an pentru *biblioteca școlară*.

Taxele: pentru medicină, de înscriere și pentru sporirea bibliotecii se vor plăti la mâna directorului școlii deodată cu înscrierea. Tot la directorul colii va trebui plătită lunar și *anticipativ* taxa de pian.

Elevete externe vor plăti *didactru* 60 cor. la an, care asemenea se va solvi *anticipativ*, în 4 rate egale de câte 15 cor. și anume: rata I la înscriere, rata II. la 1 nov., rata a III. la 1 febr. și rata IV. la 1 april. al anului școlar, deasemenea la mâna *directorului școlii*.

Elevete externe, cari se înscriu mai târziu, au să plătească *întreg didactrul*, iar elevete primite în internat mai târziu, vor avea să plătească *didactru* numai pe timpul întârzierii.

Elevete interne, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar numai în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevete cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească *întreagă* taxa care *cade pe cvartalul* în care vor fi primite în internat.

Acele eleve, cari după absolvarea școlii doresc să se mai perfecționeze în economia de casă, *croit, cusut, muzică, pictură ș. a.* vor fi primite ca eleve benevole cu taxa elevetelor interne.

În *clasa I civilă* se primesc eleve cari dovedesc că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori apoi în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În *celelalte clase* se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasa premergătoare la școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire.

Elevete, cari se matriculează pentru primada la școală, afară de atestatul școlar din clasa precedentă au să mai producă: *extras pe botez și certificate de revaccinare*.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădrat), 1 covorel lângă pat, 2 perini cu fețe, 1 paplomă cu 2 ceășafuri de desupt (lepede) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergere, 3 serviete, loate cu me-nogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 4 cârpe pentru șters lavorul, perie de cap, de dinți și de haină peaptăn și foarfeci, haină de port și 4 surțe negre 1-palton (haină de iarnă), 2 părechi de ghețe și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu *recerutele manuale și recvizite de învățământ* și cu *recvizitele de scris, lucru de mână* (și de muzică cîntăvoește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, *la mâna directorului internatului* o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevete la înscriere au să fie însoțite de părinți sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, se va lua la vremea sa dispozițiuni din partea directorului internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare la 25 august (7 septembrie) și dela acest termin elevete vor putea fi primite numai cu *concesiune specială* din partea Consistorului diecezan.

Arad, din șed. cons. dela 16/29 iunie 1911.

Consistorul rom. ort.
din Arad.

Constatări.

Am mai încheiat un ân școlar din viața seminarului nostru cu ajutorul lui Dumnezeu. După munca obositoare să retrag pentru recreare, profesorii izolându-se în intimitatea cercului lor familiar, iar elevii reîntorcându-se la căminul lor părintesc. Feriile de vară sunt binevenite pentru toți.

Profesorii sunt mângăiați că și-au îndeplinit datorința cu zel, sămănând dela catedră din belșug sămânța idealului lor; elevii sunt satisfăcuți că și-au putut premeni sufletul încă cu o haină nouă croită din entuziasmul dragostii de progres și luminare a profesorilor lor.

Acum cu finea anului școlar să ne oprim puțin la pedestalul cumpănit și să tragem dia-gnoza între forța rândurilor, obținută prin munca aceasta și lipsurile vieții, acele balastre cari cer lecuire grabnică.

Privind cumpănit de pe acest pedestal te cuprinde un fior de îngrijorare, căci te surprinde

o disproporție isbitoare. Nevoile vieții poporului nostru sunt multe și grele, forța rândurilor ce căsesc băncile institutului din contră e ușurică în raport cu acele nevoi și dificultăți pentru lecuirea lor.

Dificultatea aceasta dacă vom cercetă în amănunte nu o putem reduce la alte, decât la varietatea elementelor cari se dedică pe aceste cariere, preotească și învățătoarească.

Seminariile noastre să înpopulează cu elevii cei mai slăbuți din școalele medii, parte molipsiți cu pronunțate scăderi din viața socială. Cei trei ani sunt puțini și pentru cea mai iscusită corporațiune didactică și pentru cel mai insinuant tact pedagogic ca să poată — cu căldură pedagogică până la entusiasm, cu grijă părintească până la rigoare, — rigolă după cerință sufletul acestei tinerimi și să-l poată face pe deplin accesibil pentru primirea problemelor vieții noastre bisericesti și școlare.

Lipsa tinerilor cu pregătiri serioase, cu însușiri sufletești corăspunzătoare pentru cariera aceasta să simte bine în seminariile noastre. Și nu o poți esplică altcum, decât prin o desconsiderare generală a acestei cariere neînțeleasă de cei mai mulți.

Bărbați cu vederi largi îți preferesc în sfârșit lor carieri mai realiste, ca și când moralizarea unui popor nobilitarea sufletului și inimei lui nu ți-ar oferi carieră realistă. Căci bine să ne înțelegem apostolia creștinismului nostru românesc nu consistă numai în săvârșirea mecanică a slujbelor bisericesti, ci în primul rând în păstoria sufletescă în și afară de biserică.

În procedura realistă a pastoririi sufletești, acomodată după nevoile vieții actuale și să dă ocaziunea cea mai binevenită pentru a lumina efective poporul. Aicea niște forțe destoinice cu răvnă și tragere de inimă pentru înaintarea poporului nostru ar putea face adevărate minuni, pe cari nu le-ar putea obține din altă poziție socială fie aceea cât de înaltă.

Aceasta însă îi enigmă, pe care nu o pot înțelege tinerii nostri de azi.

Marele Șaguna, care și-ar fi putut deschide cale până la cele mai înalte dignități lumesti administrative, sau cum le numesc corifei de azi mai realiste s'a dedicat pe această carieră ca absolut distins de universitate, pentru că a înțeles subtilitatea preoției. Tot acest mare nemuritor pămăntean a fost acela, care în deplină bărbăție a zis cuvintele proverbiale, că de trei ori de s'ar naște tot preot s'ar face.

Și noi astăzi când ne mai stăpânește întrucâtva duhul, nemuritorului Șaguna, când admirația noastră să oprește în cale de personalitatea lui uriașă; nu înțelegem profunditatea cuvintelor lui. Nu pentru că noi căutăm carieri mai realiste

și lăsăm poporul acela din mijlocul căreia pleacă cei mai mulți pe mâni slăbuțe.

Arhieriei nostri îngrijorați de situația aceasta lansează apelari cu căldură părintească către preoțime, ca să îndemne tinerimea noastră studioasă pentru îmbrățișarea acestei carieri.

Atragem și noi atențiunea celor preocupați cu soarte poporului nostru asupra acestei lipse; și cerem îndemn pentru îmbrățișarea carierii preoțești, cu atât mai vartos că oferă cariera aceasta în părțile noastre pe lângă ocupațiune înălțătoare, și situație materială satisfăcătoare ca ori și care altă carieră realistă. Afară de aceia mai găsești dacă ști căuta — o mulțămire sufletească și o liniște de viață pe care nu o poți afla ori și unde.

De vrem să înaintăm pe căi drepte să ne îngrijim de preoțime cu însușiri apostolești, căci zadarnic vom alarma pentru progres pe căi culturale și materiale dacă vom decădea moralicește. Servească-ne de pildă vie poporul francez.

X.

Memoriu*)

Înaintat sf-lui sinod la 25 mai 1911.

Înalt Prea Sfințite Președinte,

În broșura: „*Propaganda Papistă și Întâmplările Bisericești de azi*“ publicată în noembrie 1909, am arătat că toate turburările din Biserica noastră sunt puse la cale de propaganda catolică.

Scopul urmării îl spune limpede organul papist „*Vestitorul*“ în No. dela 1 decembrie; „*Am ajuns la concluzia, că unirea cu Roma este singurul remediu spre a pune capăt scandalurilor bisericesti ce nu se mai sfârșesc*“. Cum se știe, prin unire, paștii înțeleg supunere. Tot în acea broșură, am arătat, că nu noua legiuire bisericască a provocat scandalul, ci agenții propagandei papiste, căci „*atitudinea Episcopului de Roman și toate mișcările sale au fost și sunt dictate de avocatul Theodorian, capul militant al propagandei papiste dela noi*“. Că aveam dreptate în noembrie 1909, când spuneam că Episcopului de Roman nu-i e de lege — din cauza căreia afurisise Sinodul — s'a văzut cu prisosință mai târziu și se vede clar azi, când platforma răzvrătirii sale nu mai e legea, ci cu totul altceva și anume bârfelile ce s'au aruncat I. P. Sfințitului Mitropolit Primat și organele papiste din București „*Biserica Română*“ și „*Vestitorul*“. Motivele campaniei acestor organe streine le-am arătat tot acolo, iar modul cum Episcopul de Roman s'a raliat la campania papistă se va vedea clar din cele ce urmează.

În acest memoriu, voi arăta cum lucrează propagandistul Theodorian la continuarea conflictului bisericesc prin uneltele lui ortodoxe și în special prin Episcopul de Roman. Pentru aceasta voi lua firul dela început, dând alte amănunte, și folosindu-mă în deosebi de scrisorile ce-mi trimetea Theodorian la Berlin.

În luna mai 1909, în cuvântarea ce I. P. S. Mitropolitul Primat a rostit la internatul teologic cu ocazia

*) La lămurirea crizei dureroase din biserică regatului român dăm și acest memoriu care atribuie agenților streini intriga ce a produs criza.

vizitei făcute acolo, a atins între altele și pericolul propagandei catolice, care devine din ce în ce mai îngrijitor. Imediat organul catolic clandestin „Biserica Română” a dat alarma că „Mitropolitul a atacat în în discursul său pe uniți”, iar la finele aceleiași luni, 31 mai 1909, agentul propagandei Theodorian îmi scria, asigurându-mă „că Mitropolitul Athanasie, așa cum merge, va pierde orice autoritate și va ajunge în starea din decembrie 1908”. Și mai departe adăogă: „Cel interesant în primul rând nu face nimic spre a liniști pe unii (pe catolici), ori chiar face par'că tot ce poate spre a întezi focul ce se aprinde”.

Intr'o scrisoare din 20 mai 1909, am făcut cunoscut I. P. S. Mitropolitului Primat indignarea produsă în cercurile papiste împotriva I. P. S. Sale de readucerea la ortodoxie a călugărițelor, pe care Theodorian le smulse de la Nămăești și le trecuse la catolicism în ultimul an de păstorie al răposatului întru fericire Mitropolit Iosif Gheorghian. Spuneam în acea scrisoare că dacă papiștii n'au răsuflet nimic din această nemulțămire, cauza „cred că stă în faptul: ori poate că se tem a nu da greș, ori așteaptă alte împrejurări mai favorabile”. Au răsuflet însă cu vârf și indesat mai pe urmă, ascunzând motivul, și confirmând în totul prevederile mele din acea scrisoare. E potrivit să amintesc aici, că readucerea acelor călugărițe la ortodoxie de către Mitropolitul Primat se petrecea chiar în timpul — săptămâna luminată din 1909 — când agenții propagandei proiectau ridicarea unei mănăstiri papiste în București, în vederea cărui scop M-rul Netzhammer și Theodorian strânseseră o parte din sumele necesare.

Nu mult după incidentul de la Internatul Teologic, papistașul Theodorian devenea, în urma unei învoeli secrete, conducătorul unei coalițiuni ortodoxe, alcătuită din nemulțumiți și ambițioși în contra I. P. S. Mitropolitului Primat, așa că la 10 iunie 1909, acest agent al propagandei îmi scria: „Dar M. Athanasie a făcut tot ce a putut să aprindă focul, în loc să-l calmeze. Această inabilitate (!) a făcut posibilă înjghebară opozițiunii mai curând și cu mai (mare) putere în public de cât îmi închipuiam”. După ce arată succesul său, adăogă: „Mă tem că lucrurile vor merge departe, dacă nu se va reculege și nu va schimba cărarea. E păcat că nu pricepe, că acum trebuie cu totul altceva, decât ceea ce face...”. Mai departe: „Dar omului, rău îi poți face cu sila, dar bine niciodată. Cei ce luptă încontra-i, fac totul să mă hotărâsc a eși din atitudinea mea de până acum”.

Opoziția înjghebată, printre ai cărei membri ortodoxi cel mai de seamă e Episcopul de Roman, s'a întărit repede, puindu-se cu tot devotionalul sub conducerea dibace a lui M. Theodorian, așa că aceasta chiar la 22 iunie 1909, când nimeni nu știa de vre-un scandal bisericesc, îmi putea scrie cu o siguranță lapidară aceste rânduri: „Un lucru este sigur, că eu nu mai cred azi că M. A(thanasie) va face ceva; doresc să mă înșel, pentru că sunt sigur că ar putea, dar cred că se va mulțumi a apucă pe calea ce a apucat și care îl va duce la peire.... pentru că a făcut posibilă o campanie din cele mai distrugătoare”.

Cunoscând din studiile mele istorice „forțele ascunse ale viciedugului iezuitic”, eu răspundeam propagandistului împăciuitor și foarte liniștit. La 10 iulie 1909, într'o scrisoare, care era răspunsul la două ale lui, eu îi puneam înainte aceste lucruri: „Mitropolitul Athanasie e cărmaciul suprem al Bisericii Ortodoxe Române, pe când d-ta ești campionul neobosit al luptei de expansiune a catolicismului papist în România. Nu

discut aici, dacă e bună ori nu ideea sub flamura căreia lupti cu atâta energie și mai ales cu atâta abilitate”. Și mai departe; ziceai d-ta că nu pretinzi mai mult dela M. A(thanasie) decât o strictă neutralitate față de noua mișcare romano-catolică, spre a câștiga aceasta numai câteva pozițiuni nelnsemnate în domeniul Bisericii Ortodoxe. Dacă va face așa, M. A. își va atrage ura de moarte a tuturor acelor, cari priivesc cu oroare desbinarea Românilor din Regat în două tabere religioase inimice, ale căror intrigi, certuri și lupte viitoare, vor înghiți zadarnic energiile și inteligențele multora. Știi unde s'a trezit imperiul bizantin atunci când Grecii... Și mai știți cum a fost sfârșită Polonia, când hidra religioasă a celor două tabere și-a ridicat capul, producând acele turburări și certuri interne, pentru liniștirea cărora au sărit vecinii să-i împace, și i-au împăcat pentru totdeauna, înghițindu-i...”. În scrisoarea ce mi-a trimis, Theodorian ocolește aceste lucruri, oprindu-se la alte chestiuni. Tot acolo eu îi mai scriam: „Dacă însă d-ta te-ai apropia, revenind în Biserica pe care ai părăsit-o din cauza unor nemulțumiri personale, (?)... atunci...”. Iată ce-mi răspunde la acestea, în scrisoarea de la 21 iulie 1909: „Sunt ceva mai inteligent, și dacă am răs cu hohot când îmi propunea să mă reintore la schismă... cum vrei să cad eu în acelaș păcat?”

În aceeași scrisoare dela 10 iulie 909, eu îi mai scriam invitator la turburările bisericesti ce aveau să isbucnească toamna — anatema etc.:

„Văd bine că atmosfera e încărcată și că la toamnă pot fi turburări bisericesti și că M. A. va avea multe necazuri, expiind el singur greșelele predecesorilor săi — scandalul de la Nămăești și convertirile la catolicism etc.—; dar ce pot face eu? E interesant răspunsul lui Theodorian la aceste rânduri: „Dar mă întreb ce să faci? Fiindcă îmi ceri un sfat și-l dau cu plăcere: Caută de vezi pe M. A(thanasie), a-l lumina asupra situației: spune-i că e posibil ca succesul coalițiunii antiathanasiste să devie probelmatic. Dacă te-ar aduce în București în septembrie pentru 3—4 săptămâni, eu sunt convins că i-ai putea aduce mari servicii; bine înțeles dacă i-ai da sfatul așa cum zic eu și dacă l-ar urmă”. Cu alte cuvinte condițiunea pusă de papist pentru curmarea scandalului ce aveau să-l provoace ei peste două luni și ceva anatema episcopului de Roman — e aceasta: Mitropolitul Primat să devie prinzonerul agenților propagandei catolice.

(va urmă.)

Alcoolismul.

Vestea pastorului din Wästerstad și a operei lui se întinse repede și munca lui începă să dea roade și în comunele vecine. O mulțime, care sporea necontenit întră în societatea de cumpătare întemeiată în parohia lui de Wieselgren. Incetul cu incetul se alcătuiră și altele în toate părțile țării. Multe din cele mai mari nume ale Suediei se înscrieră, între ele și prințul moștenitor, mai târziu rege al Suediei, Oscar I. a cărui pildă a fost urmată de fruntași ai științii ca vestitul himist Berzelius și celebrul doctor Magnus Huss. Acesta din urmă făcu cel dintăiu un studiu științific și complet, pentru starea de atunci a științii, cu privire la urmările alcoolului asupra organelor corpului și expuse într'o lucrare magistrală, care a făcut epocă în lumea învățaților (Alcoholismus chronicus, 1849—1852), înrăurirea grozavă a beției nu numai asupra bețivului însuși, ci și a copiilor și a copiilor de copii, până la al treilea și al patrulea neam.

Dar sufletul mișcării pentru cumpătare fu și ră-mase totdeauna Wieselgren. El cutreeră țara în lung și în lat, propovăduind și cuvântând în fața a mii și mii de oameni, la cari le da îndemnuri și sfaturi, care pătrundeau și întorceau până și pe cei nărăviți băutori. Pretutindeni trecerea lui da drumul sclavilor din robia păcatului, punea la muncă puteri proaspete. Societatea suedeză de cumpătare, întemeiată la 1837, numără curând 100.000 de membri. Batjocurile și ocările îl întâlneau pe toate drumurile și acum, dar niciodată nu-l făcuseră să se îndoie sau să-și uite chemare. Dacă s'ar fi retras din luptă, zicea el, s'ar fi socotit cel din urmă dintre ticăloși.

Veni înfărsit și clipa când toți văzură ce pustiiri aducea poporului suedez beția. Din toate părțile se auziră cereri de îngădare a ei prin legi și în 1854 Riksdag-ul, dând ascultare acestor glasuri, oprî destilarea acasă a spiritului. Nu mai fu îngăduit să se fabrice alcool decât în anume rafinării ale căror produse fură supuse la dări mari și la control aspru. Urmările acestor măsuri se arătară numai decât. Cu cât prețul rachiului se mări, cu atât se putea căpăta mai cu greu, și beția dete îndărăt. Numărul fărădelegilor, care crescuse de speriat pe vremea fabricării spiritului acasă, scăzu tot așa de repede. O prosperitate crescândă, obiceiuri mai blânde în poporul de jos, nu întârziară să dea dovada, că națiunea se oprise din fericire pe marginea prăpăstiei, în care otrăvirea cu alcool era cât p'aci s'o prăvălească.

Se ajunsese la un sfârșit măreț și prietenii cumpătării socotiră sosită vremea să se odihnească pe laurii câștigați. Dar nu trecu mult și ei văzură că o nouă primejdie ieșea la iveală, berea, a cărei consumare se întinsese uriaș în ultimele decenii. Atunci se născu o mișcare nouă pentru cumpătare, pe la 1880, având în cap marile societăți de abținere: *Bunii Templieri*, *Ordinul Templierilor*, *Unirea suedeză a panglicii albastre*, *Tinerimea studiosă suedeză*, etc. Aceste societăți au înrolat membri numeroși, ajungând astăzi aproape la o jumătate de milion.

Numărul acesta e al celor cari sunt organizați pentru lupta împotriva beției. Dar toți cetățenii cari lucrează pentru ridicarea nivelului popular, fie din punctul de vedere intelectual, fie din cel material, urmăresc acelaș scop. În adevăr, se înțelege din ce în ce mai bine că lupta pentru stărpirea beției nu ajunge. E cel puțin tot așa de trebuincios se depărtezi pe oameni de cărciumi, punând locuinți bune la îndemna lucrătorilor, învățând pe gospodine să pregătească hrană sănătoasă și plăcută și să-și ție casa curată și primitoare, îndemnând la jocuri și la petreceri sportive felurite și întăritoare, trezind gustul cetitului, al conferințelor, etc., atâtea arme potrivite pentru combaterea vrășmașului care scurtează mereu viețile, pricinuește atâtea crime și soarbe poporului suedez în fiecare an mai bine de 100 de milioane de coroane. „Dacă oricine e dator să se lupte cu dușmanul care amenință hotarele, a zis într-o zi Wieselgren, să nu fie dator și să combată pe inamicul care se află în mijlocul nostru?“

Din *L'abstinence*.

Dela „*Bunii Templieri*.“ Mișcarea Tinerimei propășește într'un chip îmbucurător. Luna trecută s'a întemeiat la Craiova cea de-a patra loje a tinerimei cu numele „*Craiovița*“ Nr. 4, cea de-a doua loje a Tinerimei din Craiova, întâia fiind loja „*Zorile*“ Nr. 3, Loja „*Craiovița*“ Nr. 4 s'a întemeiat cu 16 copii. Conducătorul ei e d. Francisc Horeanu, str. Unirei 152. C. M. F al lojii „*Olenia*“ Nr. 6. — Loja își ține ședințele Dumineca, orele 2 $\frac{1}{2}$ la școala primară „*Madona Duda*.“

Loja „*Andrei Șaguna*“ Nr. 1 din Sibiu (Transilvania) își continuă cu multă activitate propaganda antialcoolică prin satele din jurul Sibiului. În cursul lunii maiu a ținut patru șezători antialcoolice, foarte mult cercetate de localnici, în comunele Cristian, Gușterița, Turnișor și Poplaca.

**

D. Tr. A. Bogdan, învățător dirigit în Bistrița, (Transilvania) și Bun Templier, a ținut o interesantă conferință antialcoolică în com. Arcalia, cu prilejul adunării învățătorilor români ce a avut loc în luna maiu în aceea comună. E speranța ca la toamnă, să se înființeze o loje românească și la Bistrița prin munca neobosită a acestui învățător pe tărâmul anti-alcoolismului, pentru care a primit și scrisori de încurajare dela Ministerul de interne al Ungariei.

**

Lămuriri despre „*Ordin*“ însoțite de foi de propagandă și broșuri cu privire la „*Ordinul Bunilor Templieri*“ (I. O. G. T.) cea mai mare societate anti-alcoolică din lume pe baza desăvârșitei abțineri dela băuturile alcoolice dă d. Traian G. Stoescu avocat str. Bucur Nr. 10.

CRONICA.

Prtopopiatul din Banat-Comloș. În ședința de Marți a Consistorului diecezan s'a hotărît să se deschidă concurs pentru ocuparea postului de protopop al Banat-Comloșului.

Cărți aprobate: Venerabilul Consistor eparhial a aprobat manualele dlui I. Vuia pentru școalele populare: „Curs practic de limba română“ ediția a VIII prin rezoluția Nr. 2475/1911 și „Curs practic de limba magiară“ partea I ediția IV-a și partea II ediția IV-a prin rezoluția Nr. 2841/1911; ambele manuale sunt admise din partea Consistorului eparhial pentru folosință în școalele noastre.

Biserică românească. În curând se va ridica în capitala Austriei biserică și pe seama românilor ortodoxi mai bine de 2000 de suflete. S'a constituit de vre-o patru ani o societate cu un număr mare de membri cari plătesc cotizațiuni dela 2 coroane până la 5000 de corane anual. Societatea mai are în program și înființarea unui internat pentru două sute de studenți români aflători în Viena și o bibliotecă, ca astfel să se creeze în preajma bisericii un centru românesc, o parohie ortodoxă unde să fie prezentate la olaltă credința, idealul, cultura și tradițiunile românești. Să fac colecte prin toate centrele românești pentru înfiriparea acestor scopuri mărețe. Deocamdată susțin din cotizațiile anuale o capelă și o bibliotecă populară în Löwel strasse 8.

În Ierusalim unde cu toată mulțimea sutelor de ani ce au trecut, noi români nu avem decât o modestă „Casă românească“ pentru pelerini cu un paraclis; deasemenea să va pune cât de curând temelie unei biserici ortodoxe române spre fala neamului românesc. În timpul mai nou a început un viu interes pînă frații din România pentru ridicarea acestei biserici, care să înlocue modestul paraclis din „Casa românească“, provăzută dealtecum și acela cu frumoase obiecte bisericesti ferecate și suflăte în aur și argint.

Premii pentru lucrări românești la Universitatea din Budapesta. Când a ieșit la pensie fostul profesor

de românește la Universitatea din Pesta, dl. I. Ciocan, a pus bazele unei „fundații I. Ciocan“, ale cărei interese constituie, tot la doi ani, un premiu de 240 de coroane. Premiul acesta îl decerne profesorul de limba și literatura română celei mai bune lucrări despre un subiect stabilit, scrisă de studenți dela facultatea de literé. Cel dintâiu premiu se va decerne anul viitor. Subiectul: „Inceștinarea Românilor. Studiu din istoria limbei, având în vedere tradiția, limba bisericească și raporturile canonice și ierarhice, în cari a stat biserica românească cu bisericile: latină, grecească și slavonă“. Terminul, până la care pot fi prezentate lucrările, este: 31 martie 1912. Toate lucrările, intrate la acest concurs, trebuie scrise în limba română

Mulțumită publică. Onoratul institut de credit și economii „Lipovana“ a binevoit a donă suma de 50 cor. pentru zidirea salei de învățământ din Comeat. Primească deci numitul institut și pe aceasta cale cele mai sincere mulțumiri. Comeat (Temeskomját) la 10/23 iunie 1911. În numele comitetului parohial: Sinesie Cociuba preot preș. com. p. Ioan Maniu inv. not. c. p.

Concurs.

Nr. 731 șc. 1911.

Din partea Consistorului din Oradea-mare, pentru postul de catihet gr. or. rom. la gimnaziul superior din Beiuș, împreună cu postul de rector al internatului diecezan de acolo, — se publică concurs.

Beneficial împreună cu acest post este: locuință și proviziune întreagă în internat și 1600 unamie șasă sute coroane în bani plățiți în rate lunare anticipative.

Ceice vor recurge pentru această funcțiune, vor avea să se dovedească că:

a) sunt ort. români și aparțin ierarhiei mitropolitane gr. or. rom. din Ungaria și Transilvania.

b) că au testimoniu de maturitate și calificațiune preoțească pentru parohii de clasa I.

c) că în serviciile anterioare au dovedit sârguință și purtare bună.

d) că este necăsătorit.

Se observă, că alesul catihet-rector amăsurat prescrișelor § 6 din Regulamentul pentru administrarea internatului are să locuiască permanent în internat.

Recursele vor fi a se prezentă la acest Consistor până incluzive în ziua de 17/30 Iulie 1911.

Oradea-mare 10/23 Iunie 1911, din ședința senatului școlar.

Vasile Mangra
vicar episcopesc.

Pe baza înviițării Ven. Consistor prin aceasta se publică concurs, pentru îndeplinirea parohiei de clasa II-a Lorău, protopresbiteratul Peștesului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“

Emolumente; 1. Un intravilan de 2 jughere, în preț de 20 cor., tințirumul 10 cor. 2. Câte o vică de cucuruz sfărmat dela fiecare din cele 150 numere de case; total 150 vici, din care se va plăti cantorului 20 vici. 3. Stolele uzuatate după calcul mediu, 80 cor. 4. Intregirea dela stat, după cum se va staveri. 5. De locuință se va îngriji viitorul preot. Dările le solvește alesul. Catehizările din școalele de pe teritoriul parohiei alesul e obligat a le face, fără remunerațiune.

Doritorii de a ocupă acest post sunt poștiți a-și înaintă petițiile ajustate regulamentar, și adresate comitetului parohial din Lorău. Prea On. Oficiu ppres în M.-Telegd, având dâșii cu observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii, a se prezentă în sfânta biserică din Lorău, pentru ași arătă desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Ștefan Domocoș
preș. com. par.

George Groza
not. com. par.

În conțelegere cu: Alexandru Munteanu protoprezbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din Chigic, protopresbiteratul Peștesului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios, pe lângă următoarele emolumente:

1. Locuință liberă cu grădină, salar dela popor 600 cor. plătit anticipativ și treilunar.

2. Ajutorul dela stat la 1000 cor.

3. Dela funcțiuni religioase: mort mare 2 cor. cu versul mortului; fără acesta 1 cor. dela liturgii private 1 cor., festanie 40 fl.

Doritorii de a ocupă acesta post se avizează, ca cererile de concurs să le trimită subscrisului ppresbiter în M. Telegd — adresate comitetului parohial din Chigic — în termenul concursual, având numiții a se prezentă în sfânta biserică din Chigic, spre a-și arătă desteritatea în cant și tipic.

Pentru comitetul parohial:
Teodor Tărău.

În conțelegere cu mine: Alexandru Munteanu, protopop inspector școlar.

—□—

1—3

Pe baza înaltului ordin cons. cu numărul 1967/911 se escrie concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare și intrare în oficiu și beneficiu, dela 1 septembrie st. n. a. c. pe stațiunea de învățătoare la școala de fete din Agriș devenită vacantă prin trecerea în penziune a învățătoarei Iulia Nastici.

Emolumentele sunt: 1. Salar fundamental: 1000 cor. (una mie cor.) solvind în rate treilunare anticipative din casada culturală. 2. Retribuțiunea de cvartir conform legii 200 cor. (două sute cor.) solvindu asemenea salarului fundamental. 3. Taxa pentru participare la conferințe 30 cor. (treizeci cor.) 4. Scripturistica o prevede epitropia culturală, asemenea și curatorul și încălzirea salei de învățământ. 5. Cvinvenalele legale.

Alegândă va avea a suportă din al seu dările după dotațiunea sa, a conduce și supraveghia elevele la sfânta biserică în toate duminicile și sărbătorile precum și a pune deosebit pond pe instruirea fetițelor în lucrul de mână și legumărit.

Recursele ajustate conform dispozițiilor regulamentare sunt a-se înaintă adresate comitetului parohial gr. or. rom. din Agriș (Almászegres), la oficiul protopopesc român ortodox din Șiria (Világos), având reflectantele a-se prezentă înaintea poporului în sânta biserică din loc.

Dat în ședința extraordinară a comitetului parohial rom. ort. din Agriș (Almászegres) cottul Arad la 12/25 iunie 1911.

Georgiu Papp *Romul Motorca*
paroh pres. com. par. paroh not. com. par.
In conțelegere cu: *Mihail Lucuța* ppop insp. școl.
—□— 1—3

Pe baza înaltului ordin consistorial Nr. 2299/1911 prin aceasta să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare și intrare în oficiu și beneficiu dela 1 septembrie st. n. a. c. pentru stațiunea de învățător-cantor la școala de fete din **Covásanț** (Kovászi) devenită vacantă prin pensionarea inv. Romul L. Papp.

Emolumentele sunt: 1. Salar fundamental $2\frac{1}{2}$ pătrare pământ arător, computat în 840 cor. iar în numerar 300 2. În retribuțiunea de cvartir conform legii 100 cor. cor. în numerar și $\frac{1}{2}$ din intravilanul școlai. 3. 4 stângini de lemne, din cari se va încălzi și sala de inv. 4. Pentru curatoratul saiei de inv. 30 cor. 5. Taxe de conferințe 20 cor. 6. Scripturistica 10 cor. 7. Cvinvenalele legale. 8. Dela înmormântările unde va fi poftit taxa legală. Alegândul învățător este obligat a plăti toate dările din al său, după beneficiu, a conduce strana stângă și elevele la sfta biserică în toate duminicile și sărbătorile fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform dispozițiilor regulamentare și adresate comitetului par. din Covásanț (Kovászi) sunt a se trimite P. On. oficiu ppsc gr. ort. din Șiria (Világos) până la termenul indicat, având reflectanții a se prezentă în vre-o duminică, ori sărbătoare la sfta biserică din loc, spre a-și arată destoinicia în cant și tipic.

Dat din ședința extraordinară a comitetului parohial ort. rom. din Covásanț, ținută la 12/25 iunie 1911.

Romul L. Papp *D. Olariu*
pres. com. par. notar com. par.
In conțelegere cu: *Mihail Lucuța* ppop insp. școl.
—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala gr. or. rom. din Zărând devenit vacant prin moartea fostului învățător Petru Mara, se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în organul diezau „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:
1. Salar fundamental în bani gata 1000 cor. plătit înainte în rate cvartate și cvinvenalul prescriș în lege.
2. Cvartir corespunzător în natură și grădină în cvantitate prescrișă de lege.

3. Scripturistica 20 cor.
4. Pentru conferință 20 cor.
5. Venitele cantonale uzitate (dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor., cu hora mortului 2 cor., iar cu liturgie 3 cor.)

Acei recurenți, cari vor produce atestat despre desteritatea de a instrui și conduce cor, vor fi preferiți.

Alesul va avea să instrueze și elevii de repetiție și să provadă strana și cantoralul cu elevii săi pe cari li va conduce la sfta biserică, în toată duminica și sărbătoarea.

Recursele ajustate conform legii, se vor înaintă în termenul fixat la oficiul protopopesc gr. or. rom. din Ienopolea (Borosjenő) adresate comitetului paro-

hial concernent, iar recurenții vor avea a se prezentă în careva duminică ori sărbătoare în sfta biserică, spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Zărând din ședința comitetului parohial ținută la 12/25 iunie 1911.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* pprezb. insp. școl.
—□— 1—3

Pentru întregirea postului de învățător dela școala confesională gr. or. rom. din Gruin, protopresbiteratul Belințului, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar fundamental 1000 cor.; 2. Pentru conferințe 20 cor.; 3. Locuință în natură, în edificiul școlai; 4. Uzufuctul grădinei școlare. După această grădină dările cad în sarcina învățătorului; 5. Dela înmormântări, parastase și altele, unde va fi poftit, câte 1 coroană.

De încălzirea și curățirea saiei de învățământ va îngriji comuna bisericască. Curățirea locuinții învățătoresți cade în sarcina alesului.

Alesul e obligat să presteze serviciile cantonale, în și afară de biserică; să conducă elevii regulat la slujba dumnezească și să-i instrueze în cântările bisericesti.

Ceice dovedesc că pot conduce cor vocal, cei cu 4 clase medii și cei cu calcul general „distins“ sunt preferiți.

Petițiile concursuale, instruate conform legilor în vigoare, să aștern comitetului parohial din Gruin (comitatul Krassó-Szörény), pe calea oficiului protoprezbiteral din Belinț (Belencze, Temes-megyé.)

Reflectanții sânt poftiți a să prezenta într'o duminică, ori într'o sărbătoare, în s. biserică din Gruin, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sărb* protoprezbiter.
—□— 2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl III. **Ferice** se escrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare în foaia oficială, pe lângă armătoarele emolumente:

1. Uzufuctul intravilanului parohial și a lor $7\frac{1}{4}$ jugh. fanaț. 2. Stolele uzitate: de la botez cu sfințirea cea mică a apei 48 fileri, prohodul mic: 2 cor., prohodul mare (peste vrăsta de 7 ani) cu ertăciune și deslegare: 4 cor. 40 fil. 3. Dela fiecare număr de casă (azi 161) câte $\frac{1}{2}$ vică cucuruz sfărmat à 1 cor. și 5. Întregirea de la stat conform ecalificațiunei.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze recursul, instruit deplin și adresat comitetului parohial, P. O. D. protopresbiter Adrian P. Deseanu în Vaskóh, având a se prezentă în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică din Ferice pentru a-și arată desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Adrian P. Deseanu* protopresbiter.
—□— 2—3
Nr. F. G. 335—1911.

Pentru conferirea de stipendii din „Fundațiunea lui Gozdu“ pe anul școlar 1911/12 la școalele medii, facultăți, universități și școalele de cadeți la armata comună și honvezi — se publică următorul concurs

1. Concurrentul să documenteze cu documente originale sau autenticate de notari publici:

- a) că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezaților, provăzută cu clauzula parohului competent, că și de prezent aparține bisericii gr. or. române.
- b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop studenții dela școlăle medii să prezinte atestatul despre anul școlar 1910/11 iar cei dela facultăți și universități indicele despre toate semestrele ascultate până acum.
- c) că averea proprie, și a părinților nu e de ajuns să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop să producă atestat dela dirigătorul politic competent. Atestatul să cuprindă și date pozitive despre această avere și să fie subscris și de preotul locului, iar dacă nu ar fi acolo preot ori este înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concernent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, să producă atestat oficios despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurentul să arete în petițiune specialitatea la care și locul unde voește a continua studiile și dacă folosește și alt stipendiu.

4. Celce voește să studieze în străinătate să arete necesitatea de a continua studiile în străinătate ca să se poată exoperă concesiunea ministerială.

5. Stipendii la școlăle de cadeți se vor solvi comandei școlară dacă stipendiatul va documenta că este primit de elev regulat.

6. Petițiunea instruată cu documentele susamintite este a se adresă reprezentanții fundațiunei lui Gozdsu Budapest VII, Holló u. 8 până la 23 iulie 5 august a. c.

1. Toți știpești actuali, să provoacă, ca până la 2/15 iulie a. c. să arate rezultatul studiilor din anul școlar 1910/11, căci altcum să va sistă stipendiul, respective ajutorul aynt.

8. Petițiile defectuos instruate sau sosite după termen nu vor fi considerate.

9. Concurentul să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunei lui Gozdsu, ținută în iunie 1911.

Comitetul.

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc-cantoral din comuna Beba veche, protopresbiteratul B. Comloșului, comitatul Torontal, devenită vacantă, se publică prin această concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala.”

Emolumintele împreunate cu acest post sunt:

1. În salar fundamental 1000 cor. (una mie) corâne plătibile în rate lunare anticipative din cassa cultului, iar cvincvenalul se va cere dela stat.

2. În spese de conferință inv. dacă va participa 20 cor. (douăzeci coroane).

3. Pentru scripturistică 20 cor. (douăzeci coroane).

4. Locuință învățătorescă în edificiul școlăi noi, iar pentru grădină va primi 20 cor. (douăzeci coroane) ori 400□ din fondul școlar.

5. Dela înmormântări, unde va fi poftit: 1 cor. (una coroană) iar dacă va participa cu corul înființat și condus de dânsul: 4 cor. (patru coroane) pentru hora mortului 2 cor.

6. Alegândul învățător are să conducă școlarii în dumineci și sărbători la sfta biserică, să conducă strana stângă fără altă remunerațiune, a înființa și conduce cor vocal, cu care se cânte în sfta biserică, și cel puțin odată în an să predeie un concert cu corul său vocal în favorul școlălelor gr. ort. rom. confesionale din loc, iar ca remunerațiune va primi anual 100 cor. (una sută coroane) însă numai ulterior va primi această remunerațiune, adecă dupăce faptice a înființat corul vocal și s'a produs cu el. În cazul, dacă din oarecare împrejurare neprevăzută ori după un timp oarecare, alegându-l învățător nu ar cânta cu corul înființat de dânsul în sfta biserică și nu ar putea da concert, atunci alesul învățător nu are nici un drept la remunerațiunea de 100 coroane.

7. Pentru purtarea socoților culturale va primi 20 cor.

8. Alegândul învățător e obligat și îndatorat a instrua pe cei adulți în cântările bisericesti și cari dintre cei adulți vor dori a învăța și a se perfecționa în cântările bisericesti, vor avea fiecare a solvi 20 cor.

9. De curatorat se va îngriji comuna bisericescă.

Dela recurenți să recere diplomă învățătorescă și atestat, că știu și pot înființa și conduce cor vocal.

Reflectanții sunt poftit, ca rugările lor ajustate coform dispozițiunilor regulamentare și adresate comitetului parohial gr. ort. român din Beba veche — să le înainteze Prea On. Oficiu protopopesc gr. or. român din B. Comloș (Nagykomlós) cottul Torontal până la termenul sus arătat, având a se prezentă în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică din loc spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului paroh. gr. ort. rom. din Beba veche ținută la 30 mai (12 iunie) 1911.

Dimitrie Blaga

paroh și preș. com. par.

Nicolae Căpățiu

not. com. par.

În conțelegere cu: *Mihai Păcățianu* adm. protop. 3-3

Licitațiune minuendă.

Se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru ridicarea bisericii din Tergoveste Comitatul Karaș-Severin cu termenul pe 26 iunie (9 iulie) la 8 ore înainte de amezai în școlă confesională din loc.

1. Prețul de esclamară 17.895 cor. 76 fil.

2. Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial. Condițiunile se vor publica înainte de ținerea licitațiunei.

3. Reflectanții vor avea se depună înainte de licitare vadiul 10% din prețul de esclamară.

4. Pentru participare la licitare reflectanții nu pot forma nici o pretenziune.

5. Comitetul își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere fără privire la rezultatul licitării acelu reflectant în care are mai multă garanție materială și morală.

Din ședința ținută la 29 maiu 1911 st. v.

George Mustatia

președinte.

Trifon Ursu

notar.